

literarnosti. To pa je nujno potreben pogoj za to, da beseda spet postane zaljubljena vase.

Kot potrditev tega novega stanja je poezija Danteja Maffie, Kalabreža, avtorja ene najzanimivejših knjig zadnjega leta, zbirke *Dragi Baudelaire* (Caro Baudelaire, 1983). Maffia zmore v notranjem diskurzu obnoviti današnjo tematiko zavesti o samem sebi, tako da na koncu doseže leopardijske kandidate in nov moderni klasicizem.

Prev. Jaša Zlobec

Deset pesmi

Maria Luisa Spaziani

PRAZGODOVINA Seme je počivalo v globokem spanju ilovice,
magma mojega življenja ne-življenje je bila.
Krčevita sonca je prekrivala orjaška veka,
govor čakal je na oznanjenje abecede.

Prazgodovine temna plast, kolo, ki ni se zavrtele,
kri se te spominja, ljubljeno naročje matere.
Trobenta ali flavta jaz brez tebe bi bila,
tišina, le delirij pod steklenim zvonom.

Brez tebe bi ljubezen, slepo steblo klorofila,
ne bila ponosna zmaga na valovih ničā.
Krik na vrhu užitka je zdaj tvoj občutek,
da vsaka nežnost dela zgodovino v senci večnosti.

* * *

Vidiš, kako nocoj se otok zvija
v svojih vetrovih, s kakšnim divjim besom
odtrgati se skuša od globokih
terciarnih boj, kako ves hrepeni
po razkropljenem letu svojih skorij
in listov, ki jih topli tok vrtinči?
To sarabando pride naj poslušat
kdor domovino išče, urejeno
življenje zase terja, kdor verjame
v jezove in utrdbe, v žlindrasto
odlivanje betona — in slep ne ve,
da smo le romarji na božji poti,

Hiša s sveto ograjo, za katero je govoril Pavel,
bila je razbitina, ki jo premetavajo valovi čričkov.
Niti on ne bi to noč obsodil naju za pogana:
ljubezen je edini ključ za težka in visoka nébesa.

Zdaj tvoj žig na čelu lušči mi neštete abecede,
bledé modrosti stare, nove vstajajo iz morja,
tvoj molk je Venera iz prvobitnih kapljic,
ki uglašuje prostor v lestvice zveneče modre barve.

Tvoja lepota ne rojeva se iz tvoje snovnosti,
ne iz spokojne rôke, ki te z vsako kretnjo ustvarja.
Voda tolikšne miline daleč je že od izvirov,
je hermetično žebranje popa, tvoje ustnice zaprte.

POKLIC
PREROKA

V globino prerok ne prodre nikoli, ne prodre.
Okrog sebe seje prah nemira, negotovosti,
vtika jih v meglò besed, ki jih živ človek ne razume.
Mnogi pa se trudijo prevesti te poslanice
in tako rodijo se podobe in ideje, pojmi se koráljijo na sanjah.

On pa, trpek in teman kot kakšen Caravaggio,
umre navadno o pravem času, preden brst vzcvetè.
Je sol zemlje, rdeč petelin ognja,
on je tisti, ki naroča zori, kdaj naj se prikaže.

Toda v sivi obleki gre na pot, balzac v ohlapni suknji,
zapira se v podstrešno sobo, v svoj oklep grdote.
anonimen in svetel, kot mnogi izmed vas.

* * *

So preroki starodavni in kasnejši: dre-kariatide,
ki nosijo na gnojnih ramah neverjetno usodo,
tik za njimi pa so véliki preroki nove Besede,
ti čudodelni noji, ki so svet požrli,
da bi v njih postal notránje videnje, neotipljiv, prežvečen,
ni jim do natačnih datumov, kraljestva Faraonov ti ne nudijo,
ker faraon je tvoje srce, pa ga premagaj, če lahko.
Skoraj nobeden se, v modernih časih, ne prebije
do zavite bele brade Mojzesa dei Vincoli.

Nanje zdaj preže infarkt, torinska blaznost, kakšen Dallas,
kakšen Brutus ali pa Charlotte, grmada ali kakšen Ravailac.
Vsakega ne boš lahko odkril pod steklom v kakšnem templju,
kot na primer v Kremlju, kjer si ogleduješ haljo in pipo.

* * *

Zdaj prerokujemo le s formulami in številkami,
zdaj govorimo tristo vibastih upočasnjênih krožnic,
na luni bomo vrgli sidro točno toliko in toliko kilometrov
od Galilejevega morja, od Kopernikovega morja,
danes prerokujemo z navzdol uprtimi očmi
proti kolosejem mravelj in podzemnim termitnjakom.
Sami sebe gledamo se takšne, kakršni res bomo kmalu,
strumni regimenti v temnih bunkerjih brez zraka,

* * *

brez zraka in brez neba, brez nekoristnega neba,
ki je bilo tako pri roki pesnikom meščanske dobe.
Pustite ga šiviljskim vajenkam. Kaj praviš? Saj jih ni,
ki bi zvarile nam zadfge za pajace iz azbesta.
Zmerom bolj težak je ta poklic. Le nekaj bi lahko,
če bi hoteli, napovedali zares natančno:
Vsi bomo pepel. Medtem pa vsi se hranimo s pepelom,
zamazanih obrazov pijemo, s skrunilnimi rokami mesimo
pepel ozvezdij in kosti, korane, almageste, papiruse,
Christi imitatio in razprave o taktiki, maksime,

pepel vesolij, potopljenih v nas.

HERKULANUM
Paulu Celanu

Vrtinči cvetni list vrtinči tisočletje
Evropa je prekleta — a ljubezen tvoja roka —
nad mrtvo pločevino avtocestami vrtinči prah
nad bankami nad bunkerji na trgih širnega sveta —
prodajajte menjujte vlagajte sleparite kupujte —

tvoje zloščene oči, ljubezen moja, roka roke
tisočletje je pepel in cvetni list pepel
razprostrimo alge naj prepletajo se goste alge

pomagaj mi, ljubezen, tvoje zloščene oči in roke
prekrijva z algami zelenimi prekrijva vojno —

Evropa že razpada, o ljubezen moja, dela dela
vsa v usmiljenih tenčicah Majinih tenčicah zemlja
moja ljubezen moje ustnice iz pepela tvoje oči
okruški moja Evropa alge moje ustnice iz pepela

o Maja, ti ljubezen moja iz dušika, pločevino algo agonijo
zloščeno zemljó brstiš v svojih marijinih laskih Maja

SKLEPNA Že leta in leta pišeš v pesek.
Spočij se: zidaj katedrale.

Prevedel
Ciril Zlobec